

U voćnjaku u srpnju

Автор(и): проф. д.с.н Иванка Лечева; проф. Мария Боровинова

Дата: 25.07.2019 Брой: 7/2019

Обично се у српњу у неким регијама наставља берба каснозријелих трешања и вишања, а у насадима јабукa, шљива и брескве почиње берба плодова раних sorti. Раст изданака у српњу је завршен, плодови се интензивно повећавају, а започиње процес формирања cvjetnih pupova. Наставља се njega zaštite плодова и stabala.

У српњу се у **насадима јабукa**, гдје није дошло до инфекције краставости, обуставља прскање против ове болести. У присутности инфекције на листовима и плодовима те у случају честих плјускова, постоји ризик од касних инфекција и повећања ступња заразе плодова, што у том случају захтијева третмане и током овог раздобља.

Код sorti јабукa које су осјетљиве на pepelnicu, прскање против ове болести такођер се наставља. За истовремену контролу обје болести најбоље је користити fungicide који су ефикасни против оба патогена, као што су: Stroby DF –

0,02%, Flint Max 75WG – 0,02%, Score 250 EC – 0,02%, Systhane Ecozome EW – 60–180 ml/da, Strobby DF/Discus DF/ – 0,02%, Difcor 250 EC – 15 ml/da, Shavit F 72 WG – 0,2%, Luna Experience – 20–75 ml/da ili mješavine fungicida: Strobby DF – 0,02% plus Delan 700 WG – 0,035%, Delan 700 WG – 0,035% plus Bayfidan 250 EC – 0,015%, Dithane M-45 – 0,3% plus Bayfidan 250 EC – 0,015%. Kod sorti jabuka koje su otporne ili vrlo slabo osjetljive na pepelnicu, za jednosmjernu kontrolu krastavosti može se koristiti jedan od fungicida: Chorus 50 WG – 0,03%, Manfil 75 WG – 320 g/da, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Faban SC – 120 ml/da.

Kako bi se spriječio razvoj rezistencije gljivice koja uzrokuje krastavost (*Venturia inaequalis*), najbolje je izmjenjivati proizvode s različitim načinima djelovanja na patogen ili koristiti mješavine fungicida. Na primjer, fungicide s aktivnom tvari difenokonazol (Score 250 EC) može se izmjenjivati s fungicidima na bazi kresoksimetila (Strobby DF) ili s ciprodinilom (Chorus 50 WG). Također je preporučljivo uključiti Dodine (Syllit 40 SC) u program.

Sortama otpornim na krastavost – Prima, COOP-10, Frolina, Liberty, Jonafree, Jonathan, Pioneer, Macfree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, itd., prska se samo protiv pepelnice i kod njih se može koristiti jedan od fungicida: Bayfidan 250 EC – 0,015%, Systhane Ecozome EW – 60–180 ml/da, Topsin M 70 WG – 0,12%, Kumulus DF – 0,2%. Pri visokim temperaturama ne treba koristiti Kumulus DF, koji je fungicid koji sadrži sumpor i može uzrokovati opekline kod nekih sorti.

U srpnju se također provodi prskanje protiv jabučnog savijača, kalifornijske štitaste uši i minirača listova jabuke. Tretmani protiv štetnika kombiniraju se s onima protiv bolesti. Za kontrolu jabučnog savijača na popisu odobrenih insekticida su: Affirm 095 SG – 0,3%, Aficar 100 EC – 30 ml/da, Vaztak New 100 EC – 0,0125%, Decis 2.5 EC – 0,03%, Dekka EC – 0,03%, Dursban 4E – 0,2%, Nexide 015 CS – 0,03%, Sumi Alpha 5 EC – 0,02%, Karate Zeon 5 CS – 0,02%, Karate Express WG – 60–100 g/da, Calypso 480 SC – 0,02%, Coragen 20 SC – 0,016%, Meteor SC – 60 ml/100 l vode, Reldan 40 EC – 0,12%, Proteus O-TEQ – 0,05–0,06%, Runner 240 SC – 0,04%, Pirinex 48 EC – 0,12%, Supersect Mega – 0,015%, Sineis 480 SC – 20–37,5 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0,02%, Efcimetrin 10 EC – 0,03%, Fury 10 EC – 0,125%, Cyclone 10 EC – 30 ml/da, Cyperfor 100 EC – 30 ml/da, Sherpa 100 EC – 0,03%, od kojih su Aficar 100 EC – 30 ml/da, Vaztak New 100 EC – 0,0125%, Dekka 25 EC – 0,03%, Dursban 4E – 0,2%, Karate Express WG – 60–100 g/da, Calypso 480 SC – 0,02%, Nexide 015 CS – 0,03%, Sumi Alpha 5 EC – 0,02%, Supersect Mega – 0,015%, Cyclone 10 EC – 30 ml/da, Efcimetrin 10 EC – 0,03%, Cyperfor 100 EC – 30 ml/da, Sherpa 100 EC – 0,03% također učinkoviti protiv pegavog minirača listova jabuke. Za kontrolu kalifornijske štitaste uši registrirani insekticidi su: Bi-58 – 0,2%, Dursban 4E – 0,15%, Dekka EC – 50–70 ml/da, Meteor SC – 90 ml/100 l vode, Mulligan – 30–50 ml/da i Pirinex 48 EC – 0,15%.

Prskanje protiv crvenog paučnjaka također se provodi ako problem nije riješen u lipnju. Kada se gustoća populacije crvenog paučnjaka poveća i dosegne ekonomski prag štetnosti, potrebno je prskanje jednim od akaricida: Valmec EC – 60–96 ml/da, Vertimec 018 EC – 100 ml/da, Voliam Targo 063 SC – 0,075%, Enviodor 240 SC – 40 ml/da, Zoom 11 SC – 25–50 ml/da, Milbeknock EC – 80–200 ml/da, Ortus 5 SC – 0,05%, Sanmite 20 WP – 0,05%, Masai WP – 25 g/da, Naturalis OD – 100–150 ml/da.

U **kruškinim** nasadima treba nastaviti s prskanjem protiv krastavosti i bijelih i smeđih pjegavosti listova. Za kontrolu ovih bolesti koristi se jedan od sljedećih fungicida: Dithane DG – 200 g/da, Dithane M-45 – 200 g/da, Difcor 250 EC – 15 ml/da, Luna Experience – 20–75 ml/da, Captan 80 WG – 150–180 g/da, Manfil 75 WG – 320 g/da, Scab 80 WG – 188 g/da, Polyram DF – 200 g/da, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Faban SC – 120 ml/da. Protiv obične kruškine buhe u otopinu fungicida dodaje se jedan od sljedećih insekticida: Vaztak New 100 EC – 0,02%, Decis 2.5 EC – 0,03%, Decis 100 EC – 12,25 ml/da, Karate Express WG – 60–100 g/da, Masai WP – 25 g/da, Meteor SC – 90 ml/100 l vode, Movento 100 SC – 0,12–0,15%, Naturalis OD – 100–200 ml/da, Proteus O-TEQ – 0,05–0,06%, Sumi Alpha 5 EC/Sumicidin 5 EC – 0,02%, Sineis 480 SC – 30–43,7 ml/da. Navedeni insekticidi, s izuzetkom Masai WP, Movento 100 SC i Naturalis OD, uključeni su na popis odobrenih proizvoda za kontrolu voćnih moljaca.

Fungicidno prskanje u **dunji** usmjereno je protiv smeđe truleži i smeđih pjegavosti listova, za što se koristi Chorus 50 WG – 0,03% ili Luna Experience – 20–75 ml/da. Za kontrolu voćnih moljaca u otopinu fungicida dodaje se jedan od insekticida navedenih za kontrolu jabučnog savijača.

U srpnju se nastavlja berba trešanja i višanja i kod ove dvije kulture ne provodi se prskanje. Tijekom berbe svi plodovi moraju biti ubrani kako bi se prezimljavanje infekcije višanje muhe svelo na minimum. Osim toga, tijekom berbe svi plodovi zaraženi smeđom truleži mogu se lako ukloniti i iznijeti iz nasada.

Obično se u srpnju u **mladim nerodnim nasadima trešanja i višanja**, gdje problem s crnom trešnjinom lisnom ušiju nije riješen u lipnju, a gustoća populacije trešnjinog pilca je visoka, potrebno je prskati jednim od insekticida: Mospilan 20 SG – 25 g/da, Karate Express WG – 40–60 g/da, Calypso 480 SC – 0,02%.

U **šljivovim** nasadima u srpnju su prskanja usmjerena protiv smeđe truleži, rđe, šljivina savijača i obične štitaste uši šljive. Protiv smeđe truleži koristi se jedan od fungicida: Difcor 250 EC – 20 ml/da, Captan 80 WG – 150–180 g/da, Systhane 20 EW – 12,5–30 ml/da, Systhane Ecozome EW – 65–200 ml/da, Chorus 50 WG – 0,045%.

Protiv rđe šljive odobren je Signum WG – 45 g/da, koji također daje dobre rezultate protiv smeđe truleži.

Učinkoviti insekticidi protiv šljivina savijača su: Vaztak New 100 EC – 0,0125%, Decis 2.5 EC – 0,05%, Dursban 4E – 0,15%, Coragen 20 SC – 16–30 ml/da, Eforia 045 ZC – 150 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0,02%, Pirinex 48

EC – 0,15%, Runner 240 SC – 0,03%. Od navedenih insekticida, Vaztak New 100 EC – 0,02%, Dursban 4E – 0,1% i Pirinex 48 EC – 0,15% također su odobreni za kontrolu obične štitaste uši šljive i mogu se uspješno koristiti za istovremenu kontrolu oba štetnika.

Početak srpnja plodovi ranih sorti breskve počinju sazrijevati i tijekom tog razdoblja na njima se ne provodi prskanje. Kod **kasnih sorti breskve** potrebno je tretirati protiv pepelnice, smeđe truleži, Anarsije, istočnjačkog voćnog moljca i lisnih uši. Protiv pepelnice koristi se jedan od fungicida: Score 250 EC – 0,02%, Systhane 20 EW – 15–36 ml/da, Luna Experience – 50 ml/da, Topaz 100 EC – 0,03%. Za kontrolu smeđe truleži prskanje se provodi s Delan 700 WG – 0,05%, Chorus 50 WG – 0,045% ili Luna Experience – 63–75 ml/da. Korištenje Luna Experience u ovom tretmanu je poželjnije, s obzirom da je proizvod učinkovit protiv obje ekonomski važne bolesti – pepelnice i smeđe truleži. Protiv istočnjačkog voćnog moljca koristi se jedan od insekticida: Avant 150 EC – 33,3 ml/da, Karate Express WG – 100–120 g/da, Eforia 045 – 150 ml/da, Nexide 015 SC – 0,03%, Decis 2.5 EC – 0,04%, Dursban 4 EC – 150–200 ml/da, Coragen 20 SC – 16–30 ml/da, Luzindo 40 WG – 25 g/da, Rapax SC – 100–200 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0,02%. Navedeni insekticidi, s izuzetkom Avant 150 EC i Eforia 045 ZC, također su uključeni na popis ovlaštenih proizvoda za kontrolu Anarsije. Pri visokoj gustoći populacije lisnih uši prskanje se